

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-133>

УДК 330.322:004.738.5

СИСТЕМНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

SYSTEM-BASED APPROACHES TO ASSESSING INVESTMENT ACTIVITY IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

Суховерхів Олексій Володимирович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,

Навчально науковий інститут

«Українська інженерно-педагогічна академія»

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-3555-1991>**Sukhoveyev Oleksii**

Educational and Scientific Institute «Ukrainian Engineering Pedagogics Academy»

V. N. Karazin Kharkiv National University

У статті обґрунтовано доцільність застосування системного підходу до оцінювання інвестиційної активності в умовах цифрової трансформації економіки, яка змінює традиційні механізми прийняття управлінських рішень та формує нові виклики для аналітики. Розкрито теоретико-методологічні засади побудови комплексної моделі оцінювання з урахуванням дії цифрових чинників, інституційних зрушень і трансформації логіки інвестиційного прийняття рішень. Виокремлено основні групи цифрових детермінант та здійснено якісний аналіз їх впливу на інвестиційні процеси на макро-, мезо- і мікрорівнях економіки. Запропоновано узагальнену схему системи оцінювання, що інтегрує ключові параметри цифрового середовища, трансформаційні механізми та критерії аналізу інвестиційної активності. Окреслено можливості прикладного використання системного підходу в стратегічному управлінні інвестиціями в умовах цифрової економіки. Отримані результати дозволяють підвищити обґрунтованість аналітичних рішень, забезпечуючи адаптивність оцінювального інструментарію до зростаючої складності цифрового середовища.

Ключові слова: інвестиційна активність, цифровізація, системний підхід, цифрові детермінанти, логіка прийняття рішень, оцінювання, цифрова інфраструктура, управління інвестиціями, стратегічна адаптація, аналітична модель.

The article substantiates the relevance of applying a systemic approach to assessing investment activity in the context of ongoing digital transformation. Traditional evaluation models, which rely heavily on static financial indicators and institutional benchmarks, prove insufficient in a rapidly evolving environment characterized by data proliferation, digital platforms, and behavioral shifts in investment decision-making. The research emphasizes the need to adapt assessment methodologies to reflect the complexity and interdependence of technological, informational, and institutional changes brought about by digitalization. The proposed systemic approach integrates key digital determinants – such as technological infrastructure, data openness, digital competencies, and regulatory frameworks – into a unified model for evaluating investment activity. Particular attention is given to how these factors operate across macro-, meso-, and microeconomic levels, transforming both the external investment landscape and the internal logic of investor behavior. The article highlights key shifts in decision-making: from expert intuition to automated analysis, from subjective judgment to data-driven logic, and from static evaluation to dynamic adaptation. A conceptual model is developed to visualize the interconnections between digital influences, transformed decision-making mechanisms, and revised evaluation criteria, such as investment attractiveness, transparency, risk exposure, and adaptability. The article also presents applicable tools for implementing the systemic approach, including data analytics platforms, scenario modeling, and algorithmic project evaluation systems. These instruments are designed to enhance strategic investment decisions by ensuring real-time responsiveness and contextual relevance. This study contributes to the evolving discourse on investment management by outlining how systemic thinking, integrated with digital capabilities, can improve the quality of analytical insights and decision-making. The findings are relevant for policymakers, business leaders, and analysts seeking to modernize investment evaluation frameworks and align them with the demands of a complex digital economy.

Keywords: investment activity, digitalization, systemic approach, digital determinants, decision-making logic, assessment, digital infrastructure, investment management, strategic adaptation, analytical model.

Постановка проблеми. Динамічне зростання обсягів цифрових даних, проникнення інтелектуальних технологій у бізнес-процеси та переосмислення ролі інфраструктурних чинників формують нові виклики для оцінювання інвестиційної активності. Цифровізація не лише змінює операційні моделі підприємств, а й трансформує саму природу інвестиційних рішень, ускладнюючи їх прогнозування, порівнянність та результативність аналізу. У таких умовах недостатньо використовувати лінійні підходи або ізольовані фінансові показники, оскільки цифрове середовище вимагає багатофакторного, адаптивного та системного інструментарію оцінювання.

Наразі існує методологічний вакуум у розумінні того, як саме цифрові чинники – такі як платформи даних, цифрові канали фінансування, кіберризик або гнучкі моделі управління – впливають на інвестиційну активність підприємств і територіальних утворень. Відсутність усталених системних підходів до оцінки з урахуванням цифрових реалій ускладнює розробку ефективних управлінських рішень, стримує залучення інвестицій і знижує інституційну довіру до цифрових ринків.

Актуальність проблеми зумовлюється потребою не просто у вдосконаленні наявних методів, а у створенні цілісної системної концепції, яка інтегрує економічні, технологічні та поведінкові аспекти інвестиційного процесу в цифрову епоху. Це відкриває наукову нішу для переосмислення принципів, критеріїв та індикаторів оцінювання інвестиційної активності на макро-, мезо- і мікрорівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна наукова література демонструє зростаючий інтерес до проблематики трансформації інвестиційної діяльності під впливом цифровізації, однак систематизація підходів до її оцінювання все ще залишається фрагментарною. Так, у роботі Н. К. Амеліної, О. В. Комчатних і О. С. Левіщенко окреслено фундаментальний вплив цифровізації на бізнес-економіку та обґрунтовано необхідність врахування цифрових факторів у стратегічному управлінні [1].

Ряд дослідників, зокрема N. V. Trusova, D. V. Yeremenko, S. V. Karman, I. V. Kolokolchukova та S. V. Skrypnyuk, акцентують увагу на специфіці цифрових інновацій у торговельному бізнесі, демонструючи, як діджиталізація змінює інвестиційні моделі суб'єктів господарювання [2]. П. А. Фісуненко та О. П. Атамас підходять до цієї проблематики з макрорівня, акцентуючи на інституційному та аналітич-

ному аналізі інвестиційної привабливості держави в цифровому контексті [3].

Концептуальні аспекти визначення інвестиційної привабливості аналізуються у дослідженні Н. С. Скопенка, О. М. Кириченка та О. В. Левченка, які пропонують класифікацію чинників привабливості з урахуванням цифрових змін [4]. У роботі Г. В. Разумової та О. І. Курносової цифрова трансформація розглядається крізь призму ризиків, що супроводжують інвестиційну діяльність, з акцентом на потребі адаптації методик ризик-менеджменту до умов цифрового середовища [5].

На рівні територіальних громад П. В. Пивовар, Л. В. Тарасович та Т. Т. Присяжна досліджують механізми цифрового управління інвестиціями, розкриваючи їхню роль у підвищенні стратегічної стійкості громад [6]. Проблематику залучення інвестицій у ключові галузі економіки в контексті індустрії 4.0 розглядають U. Nikonenko, T. Shtets, A. Kalinin, I. Dorosh та L. Sokolik, демонструючи зміщення акцентів з традиційних форм стимулювання на цифрові моделі підтримки інвесторів [7].

Важливий аспект забезпечення інвестиційної активності – це цифрова безпека, що ґрунтовно досліджується у роботі S. Bondarenko, O. Makeieva, O. Usachenko, V. Veklych, T. Arifkhodzhaieva та S. Lernyk. Автори окреслюють правові механізми інформаційної безпеки, які є критично важливими для формування довіри до цифрових інвестицій [8].

Емпіричні підходи до оцінки інвестиційної ефективності в умовах цифровізації запропоновано K. Liao, H. Liu та F. Liu, які розглядають зв'язок між цифровими трансформаціями та неефективністю інвестицій через призму управлінських обмежень [9]. Z. Chen і K. Jiang аналізують вплив цифровізації на інвестиційну ефективність на прикладі китайських компаній, підкреслюючи роль технологій у зниженні транзакційних витрат та підвищенні адаптивності інвестиційної поведінки [10].

Окрему нішу становлять дослідження, що стосуються цифровізації виробничих процесів. Зокрема, R. Joppen, A. Lipsmeier, C. Tewes, A. Kühn і R. Dumitrescu вивчають, як цифрові інвестиції у виробництво можуть бути об'єктивно оцінені з урахуванням ефективності впровадження [11]. І нарешті, Yu. V. Honcharov, I. Yu. Shtuler, O. A. Ovechkina та M. V. Shtan пропонують міждисциплінарний підхід до оцінювання інвестиційної динаміки через призму змін у трикутнику

"влада – власність – праця" в умовах цифрового суспільства [12].

Узагальнюючи, можна констатувати, що наявна наукова база охоплює важливі аспекти інвестиційної активності в цифровому середовищі, однак у ній бракує системного, інтегрованого підходу, що дозволяв би комплексно оцінювати інвестиційну динаміку з урахуванням множинних цифрових змінних на різних рівнях економічної ієрархії.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність широкого спектра досліджень, що розглядають вплив цифровізації на інвестиційну діяльність, у науковій літературі простежується низка методологічних прогалин, які ускладнюють формування цілісного системного підходу до оцінювання інвестиційної активності. Зокрема, у більшості праць фокус зосереджується або на прикладних аспектах цифрової трансформації окремих секторів економіки, або на фрагментарному аналізі інституційних і поведінкових змін, не охоплюючи комплексно весь цикл інвестиційного процесу в умовах цифрової економіки.

Недостатньо дослідженими залишаються механізми інтеграції цифрових індикаторів у методики оцінювання інвестиційної активності. Не сформульовано єдиних підходів до визначення цифрових драйверів, які істотно змінюють характер інвестиційного планування, джерела фінансування, структуру ризиків та часові горизонти рентабельності. Також бракує емпіричних моделей, які б дозволили узгоджено оцінювати інвестиційну привабливість об'єктів із врахуванням динамічних цифрових параметрів.

Окремою невирішеною частиною проблеми є розбіжність між макроекономічним баченням інвестиційного клімату та мікроекономічною реальністю підприємств, які впроваджують цифрові технології без належної аналітичної підтримки або доступу до інституційних платформ. Крім того, малодослідженим залишається вплив цифрової інфраструктури – включаючи big data, блокчейн, штучний інтелект – на поведінкові фактори інвесторів, рівень їхньої обізнаності та здатність до оперативного прийняття рішень.

Відсутність міждисциплінарної інтеграції також ускладнює побудову універсального інструментарію, придатного як для стратегічного планування на рівні держави, так і для корпоративного аналізу. Таким чином, існує потреба у поглибленому науковому обґрунтуванні системного підходу до оцінювання

інвестиційної активності, здатного враховувати мультифакторність і технологічну мінливість сучасного економічного середовища.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування доцільності використання системного підходу до оцінювання інвестиційної активності в умовах цифровізації, з урахуванням багаторівневої дії цифрових чинників, специфіки цифрової інфраструктури та змін у логіці інвестиційного прийняття рішень. Для досягнення цієї мети стаття аналізує основні напрями трансформації інвестиційної активності під впливом цифрових технологій, систематизує існуючі наукові підходи до її оцінювання, виявляє недоліки традиційних методик у цифровому середовищі, а також пропонує методологічні засади інтеграції цифрових параметрів у модельну основу оцінки інвестиційної активності на макро-, мезо- і мікрорівнях.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційна активність є багатоаспектним економічним явищем, що охоплює не лише кількісні параметри вкладень, а й якісні характеристики інституційної, поведінкової та інформаційної взаємодії учасників інвестиційного процесу. У науковій традиції її оцінювання здійснюється переважно на основі фінансових коефіцієнтів, макроекономічних індикаторів або параметрів інвестиційного клімату. Проте класичні підходи, що ґрунтуються на статичних моделях, не враховують динамічну природу сучасного економічного середовища, трансформацію бізнес-моделей та зміну характеру капіталовкладень у цифрову епоху. У результаті, аналітичні системи, побудовані на таких підходах, не відображають реальну інвестиційну поведінку суб'єктів господарювання, яка все частіше обумовлюється не лише економічною доцільністю, а й доступністю цифрових інфраструктур, рівнем цифрової компетентності та прозорістю інформаційного простору.

Системний підхід до оцінювання інвестиційної активності передбачає переосмислення її предметного поля як складної динамічної системи, що формується під впливом множинних взаємопов'язаних факторів, серед яких цифрові займають все більш домінуючі позиції. Такий підхід потребує врахування не лише фінансових і макроекономічних параметрів, а й цифрових детермінант, які виступають як середовищні, інституційні та технологічні модифікатори інвестиційного процесу. В умовах цифровізації не можна обмежуватися

лише обсягом капіталовкладень або рівнем іноземних інвестицій – інвестиційна активність повинна аналізуватися як результат взаємодії цифрової інфраструктури, інформаційної відкритості, поведінкових моделей інвесторів, а також механізмів адаптації підприємств до нових цифрових викликів.

Сучасна економічна література акцентує увагу на необхідності переходу від агрегованих моделей до контекстно чутливих і адаптивних систем оцінювання, здатних інтегрувати структурну складність цифрової економіки. Серед ключових характеристик системного підходу виокремлюються: цілісність, яка передбачає аналіз об'єкта в його повній взаємозалежності з середовищем; ієрархічність, що дозволяє оцінювати інвестиційну активність на макро-, мезо- і мікрорівнях; варіативність джерел даних, які можуть бути як кількісними, так і якісними; та багатфакторність, яка враховує вплив цифрових, інституційних, політичних, соціальних та екологічних змінних. Ці ознаки не лише розширюють інструментарій дослідника, а й забезпечують глибше розуміння логіки інвестиційної поведінки у складному, швидкоплинному середовищі.

Варто зазначити, що цифровізація не просто доповнює традиційні детермінанти інвестиційної активності, а змінює їхню логіку. Зокрема, доступ до цифрових платформ впливає на структуру ринку, зменшуючи бар'єри для участі в інвестиційних процесах; цифрові сервіси дозволяють автоматизувати аналіз і мінімізувати часові витрати; блокчейн-технології формують нову інституційну парадигму довіри, яка не потребує централізованих посередників; аналітика великих даних надає можливість для гіперперсоналізованих рішень. Водночас ці зміни породжують і нові ризики: кіберзагрози, інформаційний шум, когнітивне переважання, зростання асиметрії інформації. Системний підхід дозволяє врахувати не лише вплив цих змінних окремо, а й їхні синергетичні ефекти, що виявляються у зміні логіки прийняття рішень інвесторами, адаптивних стратегіях підприємств та трансформації регуляторної рамки.

Аналіз існуючих наукових позицій дозволяє виявити декілька моделей, які частково інтегрують системний підхід, однак не охоплюють повного спектру цифрових трансформацій. Зокрема, у роботах Trusova N. V. та співавт. [2] увага зосереджена на інноваційній активності в мережових економіках, але відсутня деталізація взаємозв'язку між інституцій-

ною готовністю до цифровізації та змінами в інвестиційній мотивації. Водночас дослідження Skopenko N. S. та ін. [4] розглядає інвестиційну привабливість як багатоаспектну характеристику, однак ігнорує роль цифрових платформ як нових каналів залучення капіталу. Деякі автори, зокрема Fisunen P. A. і Atamas O. P. [3], розкривають державну політику в цифровому контексті, але залишають поза увагою мікрорівневу динаміку. Тимчасом як дослідження Liao K. та ін. [9] демонструє спробу поєднати цифрові аспекти з неефективністю інвестування, воно залишається в межах корпоративного аналізу, без розширення на системну рамку.

Усе це свідчить про те, що наявна методологічна база, попри її значне збагачення в умовах цифрової трансформації, поки що не забезпечує повного теоретичного охоплення процесу інвестиційної активності як складної системи. Брак цілісної моделі, яка б об'єднувала цифрову інфраструктуру, багаторівневий аналіз, когнітивно-поведінкові аспекти та інституційно-інформаційні виклики, створює потребу у новій аналітичній рамці. Саме такий системний підхід здатен забезпечити ефективну оцінку, стратегічне прогнозування та адаптивне управління інвестиційними процесами у цифровому середовищі.

Переосмислення інвестиційної активності в умовах цифровізації передбачає розширення її концептуального поля за рахунок включення нової групи чинників – цифрових детермінант, що формують інфраструктурні, поведінкові, інформаційні та управлінські основи сучасного інвестиційного середовища. Ці чинники не лише доповнюють традиційні параметри, а й трансформують логіку функціонування інвестиційних процесів на всіх рівнях економіки. У зв'язку з цим постає необхідність у багатовимірному аналізі цифрових факторів, їх класифікації та оцінці взаємозв'язків між ними, а також визначенні рівнів їх впливу на прийняття інвестиційних рішень.

Цифрові детермінанти інвестиційної активності можна умовно поділити на чотири основні групи. По-перше, це інфраструктурні чинники, до яких належать рівень розвитку цифрової інфраструктури (інтернет-покриття, дата-центри, канали комунікації), наявність цифрових платформ для фінансових операцій, систем електронного документообігу та інші елементи, які забезпечують технічну можливість здійснення інвестиційної діяльності в цифровому форматі. По-друге, інформаційні детермінанти охоплюють відкритість

даних, прозорість регуляторного середовища, доступ до аналітичної інформації, стандарти звітності тощо. Вони є визначальними для формування інвестиційної обізнаності та довіри до ринку. По-третє, поведінкові чинники включають зміни у сприйнятті ризиків, очікуваннях, швидкості ухвалення рішень інвесторами, що формуються під впливом цифрових каналів комунікації, гейміфікації фінансових сервісів, персоналізованої реклами тощо. І нарешті, управлінські (або організаційні) детермінанти стосуються внутрішньої цифрової трансформації суб'єктів господарювання: впровадження ERP-систем, автоматизованих систем оцінювання проєктів, застосування big data та AI у плануванні.

Ці чотири групи чинників діють у взаємозв'язку, створюючи складну систему впливу на інвестиційний процес. Наприклад, навіть за наявності технічної інфраструктури, відсутність прозорих даних або регуляторної підтримки цифрових інструментів може знизити рівень інвестиційної активності. У свою чергу, наявність цифрових аналітичних рішень без належної цифрової культури серед управлінців не забезпечить ефективного прийняття рішень. Саме тому цифрові детермінанти повинні аналізуватися як елементи єдиної системи, яка функціонує в певному соціально-економічному й інституційному контексті.

Іншим важливим напрямом системного підходу є рівневий аналіз, що передбачає розгляд впливу цифрових чинників на інвестиційну активність на макро-, мезо- та мікрорівнях. На макрорівні цифровізація виявляється у вигляді цифрових стратегій держави, національних платформ для обліку, реєстрації та супроводження інвестиційних проєктів, а також у стандартах відкритих даних. Такі заходи визначають загальний інституційний фон для інвестицій, рівень прозорості ринку, доступність регуляторної інформації. На цьому рівні цифрові детермінанти діють як основа для формування сприятливого або несприятливого інвестиційного клімату.

На мезорівні – рівні галузей, кластерів, регіонів – цифрові чинники виявляються через доступність профільних цифрових сервісів, індустріальних хмарних рішень, цифрових ланцюгів вартості. Саме на цьому рівні формується переважна частина інвестиційної пропозиції у сфері інновацій, венчурних проєктів, екосистем розвитку. Важливо відзначити, що мезорівневі цифрові ініціативи часто є каталізаторами змін на мікрорівні, особливо

у сфері малого та середнього бізнесу, де доступ до цифрових рішень може стати вирішальним чинником участі у ринку капіталу.

На мікрорівні цифрові детермінанти виявляються у структурі внутрішніх бізнес-процесів підприємств. Сюди входить автоматизація оцінки інвестиційних проєктів, застосування штучного інтелекту для сценарного прогнозування, цифрова трансформація управлінського обліку та інші інструменти, які змінюють інституційну логіку інвестиційного рішення. Саме на цьому рівні реалізується повний цикл цифрового впливу: від первинної обробки даних до адаптивного управління портфелем.

У дослідженні Nikonenko U. та співавт. [7] представлено цікаву модель цифрової підтримки інвесторів у ключових секторах економіки, яка підкреслює значення інституційної доступності цифрових сервісів для забезпечення інвестиційної активності на мезорівні. Паралельно, у роботі Razumova H. V. та Kurnosova O. I. [5] акцент зроблено на управлінні ризиками в умовах цифрової трансформації, де ризики цифрового характеру виступають окремим елементом інвестиційної оцінки. Ці положення узгоджуються з позицією Bondarenko S. та колег [8], які вказують на критичну роль правових і технічних гарантій інформаційної безпеки для формування довіри до цифрових інвестиційних механізмів.

Системний підхід дозволяє побудувати узагальнену модель взаємозв'язків між цифровими детермінантами та інвестиційною активністю, яка враховує рівневу специфіку, типологію цифрових впливів і характер реакції суб'єктів ринку. Ця модель передбачає наявність вхідних факторів (цифрова інфраструктура, політика, регуляторика), проміжних змінних (поведінкові аспекти, ризиксприйняття, інституційна довіра), а також вихідних результатів (інвестиційна привабливість, частка цифрових інвестицій, гнучкість інвестиційного портфеля). Така структура створює основу для подальшої формалізації процесу оцінювання, що буде розглянуто в наступному підрозділі.

Цифровізація суттєво трансформує логіку інвестиційного прийняття рішень, переводячи акценти з класичних параметрів фінансової доцільності до моделей, у центрі яких перебувають швидкість, адаптивність, доступ до даних і рівень цифрової компетентності суб'єкта. Якщо раніше основою інвестиційного вибору були класичні показники на кшталт чистої поточної вартості чи строку окупності,

то сьогодні дедалі більшу роль відіграють алгоритмічні аналітичні системи, інструменти прогнозування на базі big data, автоматизовані платформи оцінювання ризиків та поведінкові моделі на основі реального часу.

У цифровому середовищі ключовими змінами є: скорочення циклу аналізу та прийняття рішення; децентралізація доступу до інвестиційних можливостей через платформи (наприклад, краудінвестинг, токенизація активів); перехід від оцінювання за статичними звітами до динамічного моніторингу показників через API, дашборди, AI-інтерпретатори. Зростає значення таких нематеріальних параметрів, як цифрова репутація, технічна сумісність систем, прозорість алгоритмів. Усе це змінює саму природу критеріїв прийняття рішень: від упередженої експертної інтерпретації до алгоритмічної моделі, що працює на основі цифрових індикаторів та еталонних сценаріїв.

Водночас ця трансформація породжує нові виклики. Зокрема, інвестори стикаються з інформаційним перевантаженням, непрозорою логікою алгоритмів, залежністю від автоматизованих рекомендацій, що може знижувати глибину стратегічного аналізу. Компанії ж зіштовхуються з необхідністю швидкої адаптації до цифрових вимог інвесторів – від впровадження стандартів ESG і кібербезпеки до доступності відкритих фінансових даних. Таким чином, логіка інвестиційної поведінки зміщується у бік високої адаптивності, цифрової обґрунтованості та здатності до інтеграції в цифрову екосистему.

Запропонована модель системи оцінювання інвестиційної активності в умовах цифровізації відображає узгоджену взаємодію ключових цифрових чинників, специфіки цифрової інфраструктури, трансформаційної логіки прийняття рішень та критеріїв, що зазнають змін під впливом цифрових впливів. У її основі – багаторівнева аналітична структура, що поєднує інституційні, технологічні, інформаційні та поведінкові компоненти, які визначають характер інвестиційної активності в цифровому середовищі.

Модель демонструє, як цифрові чинники не лише модифікують зовнішнє інвестиційне середовище, а й трансформують внутрішні механізми оцінювання: від джерел інформації до критеріїв оцінки, від способу мислення до алгоритмів прийняття рішень. Особлива увага приділена візуалізації процесів переходу від традиційних підходів до data-driven логіки, де ключову роль відіграє здатність

системи адаптуватися до нових викликів і забезпечити прозору, гнучку та обґрунтовану аналітичну базу.

Схема, що представлена нижче (рис. 1), слугує логіко-функціональним каркасом, який дозволяє ідентифікувати взаємозв'язки між вхідними впливами, механізмами трансформації, оцінювальними критеріями та виходами системи. Вона закладає основу для формування практичного інструментарію оцінювання інвестиційної активності з урахуванням цифрових реалій.

Запропонована схема інтегрує ключові цифрові чинники, механізми трансформації логіки інвестиційного прийняття рішень та відповідні критерії оцінювання, формуючи цілісну систему аналітичної взаємодії. Вона відображає послідовний перехід від вхідних цифрових впливів до конкретних аналітичних результатів і рішень, які є підґрунтям для стратегічного управління інвестиційною активністю. Модель слугує логічною основою для подальшої розробки інструментарію системного оцінювання в умовах цифровізації.

Практична реалізація системного підходу до оцінювання інвестиційної активності в умовах цифровізації передбачає адаптацію наявного інструментарію до багатofакторної структури цифрового середовища. В основі такого інструментарію має бути закладена здатність до інтеграції даних із різномірних джерел, багаторівневого аналізу та динамічного оновлення параметрів на основі змін зовнішнього середовища. Стратегічне завдання полягає не лише в отриманні кількісної оцінки активності, а в побудові аналітичної платформи, що дозволяє суб'єктам інвестування приймати гнучкі та обґрунтовані рішення в реальному часі.

Сучасна цифрова аналітика пропонує низку інструментів, що можуть бути імplementовані в межах системного підходу: інтелектуальні дашборди для візуалізації інвестиційних показників, модулі прогнозування ризиків на базі штучного інтелекту, цифрові моделі оцінки впливу регуляторних змін, сценарний аналіз з використанням симулятивних платформ. Окрему роль відіграють автоматизовані системи моніторингу цифрових слідів інвесторів та бенефіціарів, які підвищують прозорість ринку та зміцнюють довіру до цифрових інструментів.

На рівні підприємств доцільним є використання комплексних цифрових профілів інвестиційних проектів, що включають технічні, економічні, поведінкові та соціальні параметри.

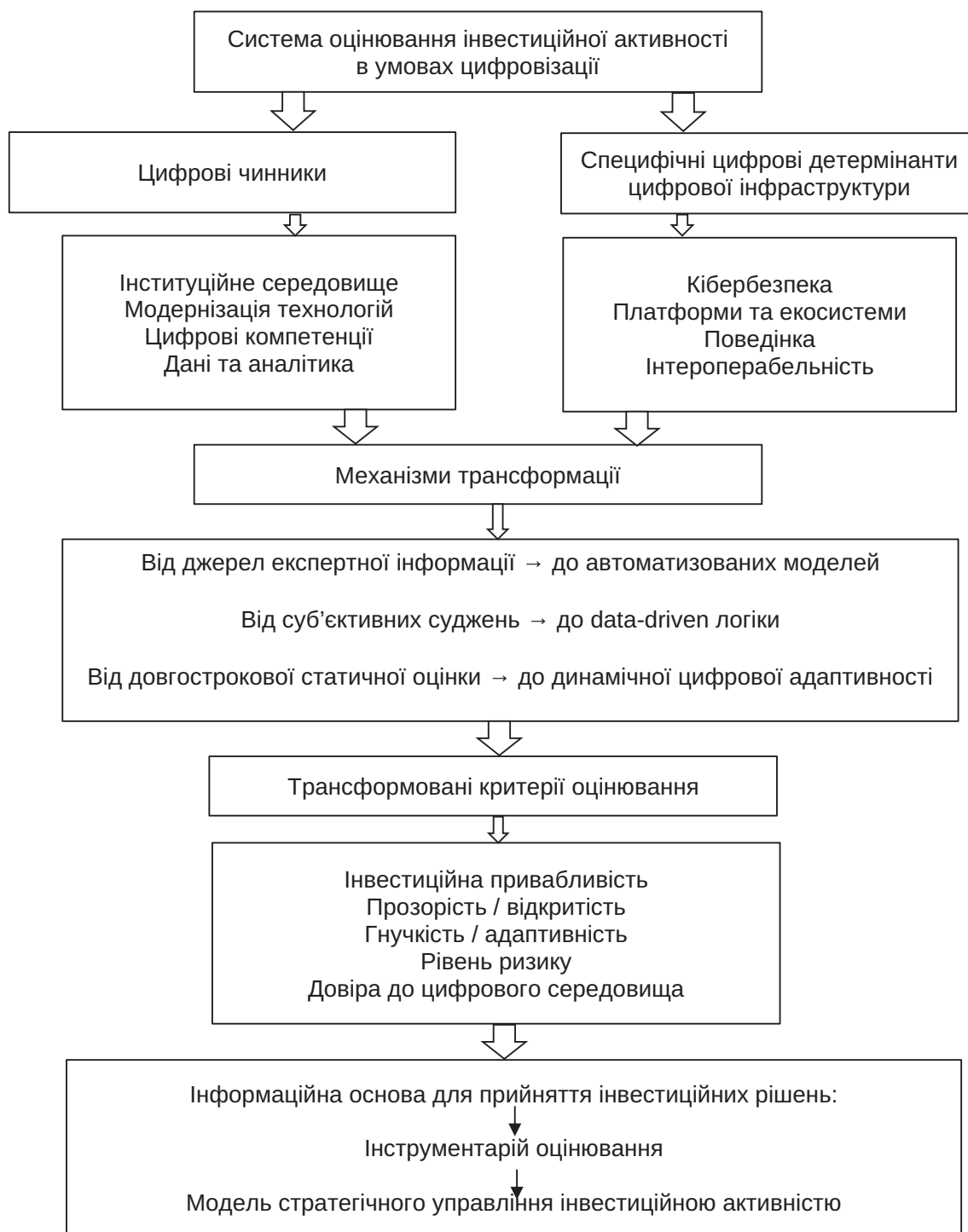

Рис. 1. Система оцінювання інвестиційної активності в умовах цифровізації

Джерело: сформовано автором

Такі профілі дозволяють адаптувати підхід до оцінювання з урахуванням цифрової готовності об'єкта інвестування, його кіберстійкості, рівня інтегрованості у цифрові ланцюги вартості. У перспективі доцільно впроваджувати системи автоматичного ранжування проєктів за допомогою гібридних оцінювальних алгоритмів, що поєднують класичні фінансові

методи з параметрами цифрової ефективності.

Висновки. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано необхідність переосмислення підходів до оцінювання інвестиційної активності в умовах цифрової трансформації економіки. Встановлено, що цифровізація не лише ускладнює параметри

інвестиційної поведінки, але й формує нову логіку прийняття рішень, у якій визначальну роль відіграють швидкість обробки даних, гнучкість адаптації до змін середовища, прозорість інформаційних потоків та рівень цифрової довіри.

Запропонований системний підхід враховує багаторівневу дію цифрових чинників, специфіку цифрової інфраструктури, інституційні та поведінкові зсуви, а також нові критерії оцінювання інвестиційної активності. Побудована аналітична модель дозволяє встановити причинно-наслідкові зв'язки між цифровими впливами, трансформаційною логікою інвестування та результативними показниками.

Такий підхід є основою для формалізації сучасного інструментарію оцінки, який відповідає викликам цифрової доби.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку прикладних моделей цифрово орієнтованого моніторингу інвестиційної активності, побудову типологій цифрової зрілості об'єктів інвестування, а також на тестування запропонованої системи оцінювання у різних секторах економіки та територіальних утвореннях. Застосування системного підходу дозволяє не лише підвищити якість інвестиційного аналізу, а й сформувати аналітичну основу для прийняття ефективних стратегічних рішень в умовах цифровізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Амеліна Н. К., Комчатних О. В., Левіщенко О. С. Цифровізація як основний фактор розвитку економіки бізнесу. *Академічні візії*. 2024. Вип. 35. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14005665>
2. Trusova N. V., Yeremenko D. V., Karman S. V., Kolokolchikova I. V., Skrypnik S. V. Digitalization of Investment-Innovative Activities of the Trade Business Entities in Network IT-System. *Estudios de Economía Aplicada*. 2021. Vol. 39, No. 5. DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i5.4912>
3. Фісуненко П. А., Атамас О. П. Сучасні аспекти забезпечення інвестиційної привабливості України крізь призму діджиталізації: аналітичний погляд. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка та управління*. 2024. № 11(3). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-11-03-03>
4. Скопенко Н. С., Кириченко О. М., Левченко О. В. Інвестиційна привабливість: теоретичні підходи до визначення та напрями підвищення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 7. С. 33–37. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.7.33>
5. Разумова Г. В., Курносова О. І. Управління ризиками інвестиційної діяльності в умовах цифрової трансформації. *Бізнес-Інформ*. 2024. № 3. С. 96–101. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-96-101>
6. Пивовар П. В., Тарасович Л. В., Присяжна Т. Т. Діджиталізація інвестиційної діяльності територіальних громад: концептуальні основи, механізм управління та стратегічні орієнтації. *Інфраструктура ринку*. 2023. № 1. С. 53–60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2023-1-8>
7. Nikonenko U., Shtets T., Kalinin A., Dorosh I., Sokolik L. Assessing the Policy of Attracting Investments in the Main Sectors of the Economy in the Context of Introducing Aspects of Industry 4.0. *International Journal of Sustainable Development and Planning*. 2022. Vol. 17, No. 2. P. 497–505. DOI: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.170214>
8. Bondarenko S., Makeieva O., Usachenko O., Veklych V., Arifkhodzhaieva T., LERNYK S. The Legal Mechanisms for Information Security in the context of Digitalization. *Journal of Information Technology Management*. 2022. Vol. 14. P. 25–58. DOI: <https://doi.org/10.22059/jitm.2022.88868>
9. Liao K., Liu H., Liu F. Digital transformation and enterprise inefficient investment: Under the view of financing constraints and earnings management. *Journal of Digital Economy*. 2023. Vol. 1, Article 100001. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jdec.2023.12.001>
10. Chen Z., Jiang K. Digitalization and corporate investment efficiency: Evidence from China. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*. 2023. Vol. 86. Article 101915. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2023.101915>
11. Joppen R., Lipsmeier A., Tewes C., Kühn A., Dumitrescu R. Evaluation of investments in the digitalization of a production. *Procedia CIRP*. 2019. Vol. 81. P. 411–416. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.procir.2019.03.071>
12. Honcharov Yu. V., Shtuler I. Yu., Ovechkina O. A., Shtan M. V. Digitization as a means of implementing changes in the transitive model of power-property-labor relations in Ukraine. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2021. № 5. С. 170–175. DOI: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-5/170>

REFERENCES:

1. Amelina, N. K., Komchatnykh, O. V., & Levishchenko, O. S. (2024). Tsyfrovizatsiia yak osnovnyi faktor rozvytku ekonomiky biznesu [Digitalization as a key factor in business economy development]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, (35). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14005665>

2. Trusova, N. V., Yeremenko, D. V., Karman, S. V., Kolokolchikova, I. V., & Skrypnyk, S. V. (2021). Digitalization of investment-innovative activities of the trade business entities in network IT-system. *Estudios de Economía Aplicada*, 39(5). <https://doi.org/10.25115/eea.v39i5.4912>
3. Fisunenko, P. A., & Atamas, O. P. (2024). Suchasni aspekty zabezpechennia investytsiinoї pryvablyvosti Ukraїny kriz' pryzmu didzhitalizatsii: Analitychnyi pohliad [Modern aspects of ensuring investment attractiveness of Ukraine through the prism of digitalization: An analytical view]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: Ekonomika ta upravlinnia*, (11)3. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-11-03-03>
4. Skopenko, N. S., Kyrychenko, O. M., & Levchenko, O. V. (2025). Investytsiina pryvablyvist': Teoretychni pidkhody do vyznachennia ta napriamy pidvyshchennia [Investment attractiveness: Theoretical approaches and directions for improvement]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (7), 33–37. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.7.33>
5. Razumova, H. V., & Kurnosova, O. I. (2024). Upravlinnia ryzykamy investytsiinoї diial'nosti v umovakh tsyfrovōi transformatsii [Risk management of investment activity under conditions of digital transformation]. *Biznes-Inform*, (3), 96–101. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-96-101>
6. Pyvovar, P. V., Tarasovych, L. V., & Prysiazhna, T. T. (2023). Didzhitalizatsiia investytsiinoї diial'nosti terytorial'nykh hromad: Kontseptual'ni osnovy, mekhanizm upravlinnia ta stratehichni oriiientatsii [Digitalization of investment activity of territorial communities: Conceptual foundations, management mechanism and strategic orientations]. *Infrastruktura rynku*, (1), 53–60. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2023-1-8>
7. Nikonenko, U., Shtets, T., Kalinin, A., Dorosh, I., & Sokolik, L. (2022). Assessing the policy of attracting investments in the main sectors of the economy in the context of introducing aspects of Industry 4.0. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, 17(2), 497–505. <https://doi.org/10.18280/ijstdp.170214>
8. Bondarenko, S., Makeieva, O., Usachenko, O., Veklych, V., Arifkhodzhaieva, T., & Leryk, S. (2022). The legal mechanisms for information security in the context of digitalization. *Journal of Information Technology Management*, 14, 25–58. <https://doi.org/10.22059/jitm.2022.88868>
9. Liao, K., Liu, H., & Liu, F. (2023). Digital transformation and enterprise inefficient investment: Under the view of financing constraints and earnings management. *Journal of Digital Economy*, 1, Article 100001. <https://doi.org/10.1016/j.jdec.2023.12.001>
10. Chen, Z., & Jiang, K. (2023). Digitalization and corporate investment efficiency: Evidence from China. *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, 86, Article 101915. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2023.101915>
11. Joppen, R., Lipsmeier, A., Tewes, C., Kühn, A., & Dumitrescu, R. (2019). Evaluation of investments in the digitalization of a production. *Procedia CIRP*, 81, 411–416. <https://doi.org/10.1016/j.procir.2019.03.071>
12. Honcharov, Yu. V., Shtuler, I. Yu., Ovechkina, O. A., & Shtan, M. V. (2021). Digitization as a means of implementing changes in the transitive model of power-property-labor relations in Ukraine. *Naukovyi Visnyk Natsional'noho Hirnychoho Universytetu*, (5), 170–175. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-5/170>